

سیر پرداخت یارانه و هدفمندی در اقتصاد جهان

ایران ۲ دهه دیرتر هدفمندی را شروع کرد

عکس: غلام رضا نعمت پور

کردند. این خود نوعی تکامل در تئوری اقتصادی بود. یکی از پیامدهای این روند احیا یا تدوین ابعادی از تئوری پارتانه بود زیرا دشواری‌هایی هم در بخش بنگاه و هم در بخش خاواور بروز می‌کرد که بدون کمک دولت (مثلا به شکل پرتکامل پارتانه) قابل حل نبود. این روند همچنین موجب تحولات بیشتر تئوری رفاه و اقتصاد کینزی شد.

۲- طرح دولت رفاه و اقتصاد کینزی پس از جنگ و به‌ویژه از آغاز دهه ۱۹۵۰ و تلاوم آن تا اواخر دهه ۱۹۶۰ مورد توجه جدی سیاست‌گذاران و تعداد وسیعی از صاحب‌نظران اقتصادی قرار گرفت. از این‌رو به دو دلیل یادشده با پرداخت بیشترین پارتانه‌ها از سوی دولت تولیدکننده و مصرف‌کننده همراه بود. در عین حال دولت رفاه و اقتصاد کینزی با توجه به وجود خلأ فراوان پس از جنگ و بحران کبیر، توانست برخی دشواری مانند فقر و بیکاری را در کوتاه‌مدت حل‌وفصل کند و این موجب نوعی خوش‌بینی وسیع به این رویکردها شد به حدی که باعث انقلاب رفاهی و انقلاب کینزی درمورد آنها مطرح شد اگر رویکرد پارامتریک و لُسفری (دولت صرفاً قبل از دهه ۱۹۳۰ افراطی بود، رویکرد دولتمحور و پارانه‌محور دهه ۱۹۵۰ تا اواخر دهه ۱۹۶۰ نیز افراط از دیگر سو بود. افزایش شدید هزینه‌های بخش عمومی و وابستگی اقتصاد زیادی از مردم به درآمد دولتی یکی از پیامدهای این روند جدید بود. دولت‌سالاری دهه‌های ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰ مستفادان فراوانی از ناحیه سیاست‌مداران و حتی برخی محققان سیاست‌گذاری به وجود آورد و منجر به نقد شدید رویکرد رادیکالی کینزی و دولت رفاه شد. روند موردنظر موجب

شکل گیری رویکردهای کلاسیک جدید، انتظارات غلطی و مانند آن شد که نوعی بازگشت دوباره به مکتبهای بازار به حساب می‌آیند. اینجا بود که زمینه نظری و تئوری‌های هدفمندی پیرامون بازتاب‌ها شکل گرفته و در مواردی حذف بازتاب‌ها به‌طور جدی در دهه‌های ۱۹۷۰ و ۱۹۸۰ مطرح شد.

۳- دهه‌های ۱۹۷۰ و ۱۹۸۰ را می‌توان دهه‌های حساسیت و شاید با دولت‌سالاری، نقد وسیع رویکردهای مکتبی و رادیکالی‌کنانه، تئوری‌های دولت رفاه و انتقادی شدن آن پرداخت (به‌خصوص به بخش مصرف) تلقی کرد. در شکل‌گیری تئوری تعدیل به‌طور کلی و تئوری تعدیل ساختاری به‌طور خاص از پیامدهای روشن دو دهه گذشته است. این تئوری‌ها سایه بسیار معنی‌داری بر سیاست‌های بازتابی افکند که پیامدهای خاص خود را همراه داشت (بدیهی است تئوری تعدیل اقتصادی به‌طور کلی لزوماً بر تئوری تعدیل ساختاری منطبق نیست). در هر صورت تئوری از دو یا سه دهه دولت‌سالاری و حاکمیت دولت رفاه نیاز به تعدیل اقتصادی را ضرورت بود، اما تعدیل هم شدت و ضعف دارد و تعدیل متعادل کارساز و به‌طور اساسی موردنیاز نبود. یعنی در اینکه دولت سالاری و بازتاب‌محوری دهه‌های ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰ مشکل آفرین بود، تردیدی نیست اما دولت‌زایی و حرکت مجدد به‌وسیله سرفر در دهه‌های ۱۹۷۰ و ۱۹۸۰ نیز در همه ابعاد قابل‌دفاع نبود. در ضمن فروپاشی بلوک شرق در اواخر دهه ۱۹۸۰ و گرایش دولت‌های جدید آنها به اقتصاد بازار نیز تقویت‌کننده بیشتر تئوری تعدیل شده و فشار بیشتری بر مدیریت‌های بازارمحور قلمداد می‌شد. چون دولت‌های سوسیالیستی بلوک شرق حاکمیت خود را بحران کبیر نیز به‌حساب می‌آورد و در عمل حاکمیت استوار بودند. ۴- اتفاقات چند تجربه اساسی از کارکرد تئوری تعدیل و حذف یا اصلاح بازتاب‌ها در دهه‌های ۱۹۷۰ و به‌ویژه ۱۹۸۰ قابل توجه است. یکی رسیدن به یک اجماع نسبی در میان اقتصاددانان در ارتباط با اصلاح بازتاب‌ها بود. دوم روشن‌شدن ضابطه موفقیت یا عدم‌موفقیت تئوری تعدیل بود. اجماع حاصل در مورد اصلاح بازتاب‌ها کارساز بود و زمینه‌های غلاتی کردن برنامه ریزانه را از این بسیاری از کشورها فراهم ساخت و تعداد زیادی از این کشورها نیز موفق بودند. در عمل نوعی ضابطه موفقیت

از منظر اقتصاد بخش عمومی هم تئوری یارانه و هم تئوری‌های اصلاح یارانه از سابقه و جایگاه بالایی برخوردار بوده‌اند. در این حواله تجربه‌های قابل توجهی نیز در ارتباط با این تئوری‌ها وجود دارد. بدیهی است که این تئوری‌ها و تجربه‌های نوآیند دامه‌ای ارزشمند برای اختیار سیاست‌گذاران مختلف اقتصادی که به نحوی درگیر پدیده یارانه‌ها هستند، قرار دهند. به نظر می‌رسد در این ارتباط حل‌فصل پرونده باز شده یارانه در ایران نیز یک اولویت دولت جدید به حساب آید. در آغاز مناسب است اشاره شود که علاوه بر تفاوت‌های فراوان بین یارانه‌ها در ایران از یک طرف و تئوری‌های اصلاح و تجربه‌های کشورهای مختلف از طرف دیگر، دو تفاوت آشکار مطرح است: تفاوت زمانی و تفاوت بافت و ساختار. منظور از تفاوت زمانی آن است که تقریباً در اکثریت قریب به اتفاق کشورها (به‌جز چند کشور نفتی کم‌جمعیت)، حداقل دو دهه یا سه دهه از برنامه‌های اصلاح یارانه‌ها گذشته است. به نحوی که بیشتر کشورهای یارانه اصلاح یارانه‌ها در دهه‌های ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰ حل‌فصل کرده‌اند. دهه‌های اول و دوم قرن ۲۱ بیشتر تحلیل پیامدها و اصلاح و بازنگری آنها مطرح بوده است. بنابراین با توجه به آغاز برنامه اصلاح یارانه‌ها در ایران در سال ۲۰۱۱ (با توجه که سال ۱۳۹۱)، یک شکاف زمانی و فنی از دیدگاه نسبت به دیگر کشورها وجود دارد. در نتیجه و قبل از قضاوت مورد دشواری‌های برنامه مربوطه، شایسته است از دولت وقت جهت آغاز کردن آن برنامه تقدیر کرد که در هر صورت جسارتی به خرج داد و برنامه اصلاح یارانه‌ها را (با هر انگیزه‌ای، به جریان) انداخت. تفاوت کلیدی‌تر و مهم‌تر بین برنامه اصلاح یارانه در ایران، تئوری‌های مربوطه و تجربه دیگر کشورها، مربوط به ساختار خود برنامه است. بر اساس تئوری‌های اقتصاد بخش عمومی و تجربه کشورهای موفق، تمرکز

تولیدکننده است و در مواردی که در یک کار صرفی کار می‌دهد تنها دو دهک آخر درآمدی را به پوشش می‌دهند. البته پوشش دو دهک مربوطه جدی و اساسی است و نه پرداخت رقم ناچیز ۵ هزار تومان. برنامه است که در ایران از یک سو به‌طور غیرقابل توجهی و به‌شکل منحصر به‌فرد تمرکز بر مصرف‌کننده داشته و از سوی دیگر تقریباً به همه دهک‌ها پرداخت می‌شود. در نتیجه توزیع غیر از ملاحظات اقتصادی و رفاهی در نظر سیاست‌گذاران برنامه مربوطه بوده است زیرا محصول کار، تقطع غرض بوده و با هیچ چارچوب استنادی سازگار نیست. به‌نوعی که این برنامه زمانه سنگینی بر کشور تحمیل کرد و وضعیت نابرابری (همان‌گونه که در ادامه خواهد آمد) را بدتر کرد. است از سوی دیگر با توجه به ساختار یادشده بخش عظیمی اتلاف منابع صورت گرفته که خلاف بدیهی‌ترین اصول علم اقتصاد است (برنامه‌ها پرداخت یارانه به صاحبان حقوق بالاتر از پنجم میلیون تومان نمونه‌هایی روشنی در این ارتباط است)، بنابراین عملکرد برنامه‌های رفاهی در ایران هم از تنوری‌ها و هم با توجه به تجربه‌های موفق خلاف اصول شناخته‌شده اقتصاد بخش عمومی است. در نتیجه تیم اقتصادی دولت جدید درمورد ادامه این برنامه با یک چالش اساسی روبرو است و آن چگونگی اصلاح این ارتباط است زیرا برنامه به‌اصطلاح «اصل چاره» بود که به‌طور اساسی و با توجه به کارشناسی نیاز به اصلاح دارد، چون با بدیهی‌ترین استانداردهای نظری و تجربی ناسازگار است اما از طرف دیگر این پرونده بازشده باید حل‌وفصل

مشکلات بخش خصوصی
برای واردات کالاهای اساسی

۲۰ کشتی اجازه پهلو گرفتن نگرفت

● **تسним:** بخش خصوصی برای واردات کالاهای اساسی با دو مشکل کمبود ارز و عدم تخصیص ارز ۱۲۲۶ تومانی با وجود وعده دولت مواجه شد که موجب معطلی بیش از ۲۰ کشتی در دو بندر دوی و امام خمینی (ره) شده است، به گزارش تسنیم، با وجود اینکه اعلام شد دولت جدید تسنیم گرفت ارز ۱۲۲۶ تومانی کالاهای اساسی را تا پایان سال اختصاص دهد، خبری از دریافتی تسنیم حاکی است، ارز ۱۲۲۶ تومانی تنها به واردکنندگان دولتی و شرکت بازگانی دولتی اختصاص یافته و واردکنندگان بخش خصوصی که اقدام به واردات کالاهای اساسی از جمله گندم، روغن، کنجاله سویله در و گوشت می کنند، تهاجم ارز ۱۲۲۶ تومانی نمی گیرند، ارز ۲۴۷۰ تومانی هم به صورت قطره چکانی از سوی بانک مرکزی به آنها اختصاص می یابد. بنا بر این گزارش، از دوامه پیش از ۲۴۷۰ تومانی به صورت خیلی محدود به واردکنندگان بخش خصوصی تعلق گرفته است و هم اکنون بیش از ۲۰ کشتی در بندر دوی و امام خمینی (ره) منتظر تخصیص ارز است تا پهلوی بگیرد. در حالی دولت یازدهم وعده اختصاص ارز ۱۲۲۶ تومانی به کالاهای اساسی را داده است که این ارز تنها به بخش دولتی تعلق می گیرد و بخش خصوصی از این ارز محروم شده. هرچند دولت اعلام کرده است که بر اساس پروژه ۹۶ قرار است تسنیم تسنیم ارز ۱۲۲۶ تا ۲۴۵۰ تومان را به واردکنندگان کالاهای اساسی در بخش خصوصی اختصاص دهد، ولی اتاکنون این پرداختها عملیاتی نشده است، ثانیاً هیچ تضمینی وجود ندارد که این مابهالتفاوت پرداخت شود، ثالثاً دستگاه مولی پرداخت این مابهالتفاوت مشخص نشده و برای منابع پرداخت مبالغ هنوز تعیین نشده است. تاکنون هیچ بخشنامی هم از سوی هیئت استگهای (بانک مرکزی، وزارت صنعت، سازمان توسعه تجارت) برای پرداخت مابهالتفاوت ابلاغ نشده است. بنا بر پیش بینی های که کارشناس می کنند، اگر این مابهالتفاوتها پرداخت نشود، قیمت کالاهای اساسی تا دو برابر فعلی نیز افزایش خواهد یافت که لازم است دولت یازدهم راهکار جدید و فوری برای این مساله بیندیشد

بانک مسکن بخشنامه داد

پرداخت وام خرید ۱۲ میلیونی
به مسکن‌های ۲۵ ساله

● **تسهیلات:** رئیس اداره کل طرح و برنامه بانک مسکن با اشاره به پرداخت وام ۲۰ میلیون تومانی برای واحدهای ۲۰ ساله، سال ساخت: گفت: با توجه به مصوبه بانک مسکن تا واحدهای تا ۲۵ ساله ۱۲ میلیون تومان تسهیلات پرداخت می‌شود. برای قلمی افزود: در گذشته تسهیلات خرید خانه به واحدهای تا ۱۲ سال ساخت پرداخت می‌شد و برای تسهیلات واحدهای بالای ۱۲ سال ساخت باید مکانیات زمانبندی با ادارات مربوطه انجام می‌شد، بنابراین تسهیلات جاوگبری از دلالی، بانک مسکن مصوب کرد تسهیلات ۲۰ میلیون تومانی به بانک مسکن تا ۲۰ سال ساخت پرداخت شود. رئیس اداره کل طرح و برنامه بانک مسکن ادامه داد: متأسفانه نگاهها مردم را اذیت می‌کند و سلاک را پایان کار قرار می‌دهند و باعث نگرانی مردم می‌شوند، بنابراین برای واحدهای ۲۰ تا ۲۵ سال ساخت که پروانه ساختمانی دارند نیز برای اولین بار ۱۲ میلیون تومان پرداخت می‌شود. قلمی با بیان اینکه این تسهیلات می‌تواند از محل حساب صندوق پس انداز، نرسد، از محل اوراق حق تقدم بانک مسکن با به‌صورت تمام پرداخت شود، خاطرنشان کرد: پرداخت تسهیلات تأثیری روی قیمت‌های بازار نخواهد داشت. همچنین سود تسهیلات ۴ درصد است و حداکثر زمان بازپرداخت اقساط تسهیلات ۱۲ میلیون تومانی واحدهای ۲۵ تا ۲۰ سال ساخت ۱۲ سال است.

شاخص در کانال ۶۱ هزار واحد تثبیت شد

ر کوردشکنی بورس به کمک یک نماد

● فارس: معاملات روز یکشنبه بازار سهام در حالی پایان یافت که شاخص کل افزایش ۱۶۱ واحدی را تجربه کرد و بر ثبت رکورد تازه‌ای به کمک نماد شیندر در کاتال ۱۶۷۸ واحد تثبیت شده محتمل است. ارزش بازار نیز با افزایش قابل توجهی، ۳۰۰ میلیارد تومان رشد کرد. بورس تهران طی هفته گذشته در کاتال ۵۹ و ۶۰ هزار واحد فراموشی، اما امروز به مدد افزایش ۱۶۰۷ واحدی شیندر (بالایش نفت پندر عباس) و گوردشکی کرد. در این میان هلدینگ صنایع پتروشیمی خلیج فارس و ملی صنایع مس ایران هر کدام به ترتیب با کاهش ۵۱ و ۴۷ واحد تأثیر منفی بر شاخص داشتند. به همین دلیل ارزش کل بازار نیز جریان معاملات امروز افزایش قیمت داشت و بر سهیم آن از دوهزار و ۵۴۴ تومان به مرز دوهزار و ۶۰۰ تومان رسید. بنا بر این گزارش، معین و صنعت گل گوهر و بانک ملت بیشترین افزایش مثبت را در شاخص داشتند. امروز بانک دی درباره پرداخت عضویت صندوق ضمانت سپرده‌های نامهای هشدار داد که با اجرای این مصوبه برای بانکها به شدت کاهش می‌یابد.

کیل صف خرید برای پالایش نفت تهران

کاهش بیش از ۱۰ هزار تومانی مواجه شده بود، طی روزهای اخیر دوباره جان گرفت و امروز با سقف نوسان پنج درصد، ۴۵ هزار و ۷۱۸ هزار تومان ارزش گذاری شد. این سهم در آخرین معامله امروز ۴۵ هزار و ۷۱۸ تومان قیمت گذاری شده، در حالی که این سهم در ۲۶ مرداد پس از بازگشایی با کاهش تقریباً ۱۰ درصدی به ۴۵ هزار و ۲۰۰ تومان رسیده بود.

گذر

رییس کل جدید بانک مرکزی:

**سود بانکی باید متناسب با تورم
تعیین شود**

● **فارس:** رئیس کل بانک مرکزی با بیان اینکه نرخ سود بانکی و نرخ ارز زیاد متاسب با ملاحظات اقتصادی از جمله تورم تعیین نشود، گفت: نرخ سه‌هزار ۲۰۰ تومانی ارز در بازار چندان هم غیرمنطقی نیست، ولی الله سید در مورد بازنگری نرخ سود بانکی گفت: نرخ سود بانکی کمتر از تورم نباید تعیین شود زیرا مشکلاتی را در سیستم بانکی ایجاد کرده و عدم تعادل‌هایی را به‌وجود می‌آورد. وی افزود: این تصور اشتباه است که قیمت ارز بیش از افزایش قیمت در سال ۹۱ تقلیل لازم را دارا بوده است، می‌توان گفت سال‌ها با نرخ ارز، منطقی برخورد نشده، به یکباره با افزایش قیمت مواجه شد. رئیس کل بانک مرکزی با تأکید بر اینکه هر سال باید به‌منحوی اقدام شود که قیمت ارز خود را با واقعیت‌ها تطبیق دهد، گفت: هم‌اکنون نرخ ارز در بازار آزاد به سه‌هزار ۲۰۰ تومان رسیده که نرخ غیرمنطقی‌ای نیست و تصریح کرد: اگر نرخ ارز هر سال متاسب با نرخ تورم تعدیل می‌شد به یکباره شاهد این جهش قیمتی نبودیم، سبب با بیان اینکه نرخ سود بانکی هم متعادل‌تر از است، گفت: نرخ سود بانکی برای امری است که تخصیص حق بین دو طرف سپرده‌گذار و تسهیلات‌گیرنده را ایجاد می‌کند و نظام بانکی واسطه بین آنهاست که می‌خواهد حقوق آنها را رعایت کند. وی گفت: در این بین سپرده‌گذار می‌خواهد که قدرت خرید برای وی حفظ شود. اگر قدرت خرید سپرده‌گذار از بین برود، پول از بانک خارج و وارد بازار می‌شود؛ این نرخ سود بانکی که نرخ ارز و تورم رابطه‌ای منطقی وجود داشته باشد.

افت ۴۶ درصدی تولید خودرو
در ۴ ماهه اول امسال

● **فارس:** تولید انواع خودرو در چهار ماهه اول اسـال با افت ۴۶/۳ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل به ۱۸۲ هزار و ۱۰۵ دستگاه رسید در چهار ماهه منتهی به تیرماه، تولید اتومبیل سوار در کشور به ۱۵۵ هزار و ۱۰۵ دستگاه رسید که افت ۴۶/۸ درصدی را نسبت به چهار ماه سال قبل نشان می‌دهد. همچنین در این مدت، تولید واگن به ۲۴ هزار و ۱۰۵ دستگاه رسید که این رقم نیز در مقایسه با چهار ماهه اول سال گذشته ۴۷/۷ درصد کاهش را نشان می‌دهد. در چهار ماهه اول اسـال، تولید مینی‌بوس و مـیدرلس تنها ۲۵ دستگاه بود که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۶۲/۷ درصد کاهش نشان است. تولید اتوبوس نیز در این مدت ۴۷ دستگاه بود که افت ۱۵۰ درصدی داشته است. نسبت به چهار ماهه اول سال ۹۱، افت ۹۱.

به وجود می‌آید و منش مردم‌سالاری دارد. دوم در کنار مردم و نه تسلط بر مردم است (به‌جای دخالت، نظارت می‌کند) بنابراین با بخش خصوصی رابطه‌ای صمیمی داشته و به تسهیل امور آن بخش می‌پردازد. در نتیجه بخش خصوصی به دولت وابسته نمی‌دهد و دولت رانتی (و نفت محور مثلاً) به وجود نمی‌آید. سوم دولت منضبط و پاسخگو بوده و رضایت مردم، اصلی‌ترین عامل تداوم آن بوده که در صورت عدم رضایت دولت، بدون هزینه کنار می‌رود یا دستگاه قانونی و کنترل‌های اجتماعی چنان بایست که دولت بد را کنار می‌گذارد. در کنار فضای بازبازرسی به دولت بخش‌های کنترل تحولات نیز بیست‌وفضایی‌ها نیز به تغییرات بالقوه دیگری دامن می‌زند. اصلاح نهادهای، باز تولید سرمایه اجتماعی، توجه به قواعد بازی، ملاحظات توسعه‌ی پایدار، جهانی‌شدن اقتصاد، موج مدرن‌سازی خواهی اکثریت شهروندان و دیگر ملامات تا ۲۱ از ابعاد مکتبی بودند که ظهور نوعی عقلانیت جدید را نوید می‌دادند. بر اساس آن عقلانیت اصلاح یارانه و هر بسته دیگر در مسیر آن عقلانیت قرار می‌گیرد. با وجودی که دیگر کشورها در حال تکمیل مراحل پانزده بودند، ایران هنوز در آغاز راه اصلاح یارانه‌هاست.

۶- برای زمین‌سازی آرایه بسته پیشنهادی اصلاح یارانه‌ها در ایران، تاکید بر چند تجربه تکمیلی، مفید به نظر می‌رسد. پیماید اصلاح یارانه‌ها در برخی کشورها به دیگر (علاوه بر گروه کشورهای ذکرشده)، مناسب به نظر می‌رسد؛ در لهستان انقباض مالی دولت، خصوصی‌سازی مرحله‌ای و همراهی برنامه اصلاح یارانه با افزایش اشتغال بسیار کارساز بود. دوم، در بلغارستان حرکت تدریجی، اصلاح یارانه‌ها در یک روند ۱۰ ساله و پرداخت آن به تولیدکننده درس آموز بود. است، سوم، در ترکیه، اصلاح یارانه با اصلاح سیاست‌های ارزی و استقلال نسبی بانک مرکزی تقویت شد. چهارم، در الجزایر از یکسوی بازار مصرفی تنها به دو دهک آخر پرداخت می‌شد از سوی دیگر سرتاهای مختلف با برنامه اصلاح یارانه همراهی اساسی داشتند.

پنجم، در مصر از یکطرف قیمت‌ها به‌صورت تدریجی واقعی شد از طرف دیگر تنها چند کالای اساسی مشمول یارانه بود. بر یارانه تولید، تاکید اساسی صورت می‌گرفت و در ضمن، وام صندوق بین‌المللی نیز کارساز بود. ششم، در تونس هدفگیری سه دهک آخر درآمدی مصرف بود و تنها کالاهای مشمول یارانه مصرفی بود که برای اکثریت فقرا اساسی بودند.

ادامه در صفحه ۱۱

اجتماعی (به ویژه در حوزه بهداشت و آموزش) را تقویت کردند، از سوی دیگر زمینه اشتغال‌زایی بیکاران را فراهم کرد. نت - سیستم حمل‌ونقل عمومی را به‌طور اصولی بهبود بخشیدند. ث - اصلاح نظام مالیاتی و نظام اداری را به‌طور هماهمن به پیش می‌بردند. نکته‌ی وجود بخش خصوصی توسعه‌یافته در این کشورها را می‌توان یک عنصر مهم در بسته یادشده و عامل پیش‌برنده برنامه اصلاحی آن‌ها را تعدیل اقتصادی دانست. سرانجام هماهنگی برنامه‌های مختلف غیراقتصادی با برنامه اقتصادی در کشورهای موفق، عامل اساسی دیگر به‌حساب می‌آید. در مقابل کشورهای گروه دوم به علت فراهم نساختن الزامات و بسترهای یادشده، نتیجه قابل قبولی نگرفتند و به‌دنبال اجرای ناقص برنامه‌ها و بروز مقاومت‌های مردمی شاهد شدند به همان نظام کومپنی و یارانه‌ای قبل از تعدیل بازگردند.

۵- دهه ۱۹۹۰ نوعی بازنگری نسبت به نظریه تعدیل و اصلاح یارانه به عمل آمد. در عین حال بسیاری از کشورها (به‌جز چند کشور نفتی کم‌جمعیت) تکلیف برنامه یارانه‌ها مشخص شد و آن دهه بحث حول خوب و مدیریت خوب مطرح بود و در دهه‌های اول و دوم قرن ۲۱ این دولت متکامل شد. دولت خوب و دولت بهینه نوعی ترکیب عقلانی و متعادل از دولت و بازار بود که نه تمامیت‌خواه بود و نه لیسری. در این دوره هم شکست بازار مورد تأکید بود و نه شکست و نارسایی مردم‌دو، اما قوی‌تر شد. دولت خوب از منظر اقتصاد بخش عمومی، اول از مسیر شایسته‌سالاری

VIESMANN
climate of innovation

پکیج آبگرم دیواری ویزمن

1 **No. one in the world**
Made in GERMANY
ساخت آلمان

Vitopend 100-W

شرکت تهویه نیا

نماینده انحصاری محصولات گرمایشی و یزمن آلمان در ایران

تهران، بلوار میرداماد، بعد از خیابان نفت جنوبی، پلاک ۲۶۲، ساختمان نیا

تلفن: 021 2222 7000 021 22 222 490 فکس: 021 2222 3313

دوسال ضمانت

